

Årsmelding 2022

Grunnsyn

Ethvert menneske har en iboende kraft.

Denne kraften kan overvinne selv store problemer.

I kriser trenger mennesker noen ganger hjelp til å finne frem til kraften i seg selv, eller ganske enkelt ro og omsorg for at den skal få vokse. Hvite Ørn Norge anerkjenner at mennesker i psykiske kriser har forskjellige behov og ønsker om hvordan deres behandling skal foregå, og vil bidra til at deres krav om forskjellige behandlingstilnærminger respekteres. Gjennom likepersonarbeid vil vi gi inspirasjon, motivasjon og verktøy til vekst.

Hvite Ørn Norge
Org.nr.: 993 278 319

Årsmelding for Hvite Ørn Norge 2022

Leder

Jeg har i 2022 hatt mange roller selv om min stilling er arbeidende styreleder i ca. 70% stillingsbrøk. Det har vært viktig å fortsette med å utvikle recovery-kursene og samtidig rekruttere nye kursdeltakere. For meg har det vært en glede å delta på kursene både som tilrettelegger, med undervisning og stepp inn som deltaker når gruppa har hatt oddetall slik at alle har kunnet jobbe i par. Jeg har bistått både som frivillig og likemann utenfor min stilling som ansatt.

I år har vi økt medlemstallet noe, det ser ut som recovery-kursene også har bidratt med nye medlemmer. Vi har heller ikke i år fått til å jobbe så mye som vi ønsker med verving av nye medlemmer på andre arenaer.

For meg har det vært godt å få en sekretær, det er fint å kunne sette bort en del av det administrative og for meg kjedelig skrivearbeid. I starten har det vært en god del tid som har gått med til opplæring og videreformidling av hvordan Hvite Ørn fungerer og organisasjonens særegenhet. Det er gjort masse av det jeg kaller investeringsarbeid, det vil si arbeid som ikke viser resultater i 2022, men vil komme medlemmene, organisasjonen og sakene vi jobber med til gode i fremtiden.

Jeg vil takke alle medlemmer som har bidratt i 2022 og gleder meg til veien videre. Jeg er stolt og fornøyd med det vi får til i felleskapet i Hvite Ørn.

Med beste hilsen

Jan-Magne Tordenhjerte Sørensen

Organisasjonen

Styremøter

Det ble avholdt tre styremøter i 2022:

27. april, 28. september og 26. oktober.

Styret

Styret har i 2021 bestått av følgende:

Styreleder: Jan-Magne Tordenhjerte Sørensen (JMS), Sarpsborg

Nestleder: Jón Ágúst Einisson (JAE), Arneberg

Kasserer: Anders Wingren (AW), Halden

Styremedlem: Karin Bay (KB), Hvalstad

Styremedlem: Stine Moen (SM), Nesodden

Styremedlem: Tore Wie Bøe (TB), Bergen

Styremedlem: Ellinor Halle (EH), Oslo

1. Vara: Victoria Azucena Pizarro (VP), Oslo

2. Vara: Charlotte Vaagen (CV), Oslo (Ny)

Medlemmer

Hvite Ørn Norge hadde pr. 31.12.22, **401** medlemmer som har betalt årskontingenten for 2022, herav for uten hovedmedlemmer, 5 familiemedlemmer og 6 støttemedlemmer.

Utbredelse

Foreningen har medlemmer i alle landets fylker. Hvite Ørn Norge har to fylkesavdelinger med hvert sitt organisasjonsnummer og styre, Hvite Ørn Østfold (HØØ) og Hvite Ørn Oslo og Akershus (HØOA). Lokallagene fører eget regnskap og skriver egne årsmeldinger. Disse har ansvar for brukervedvirkning og likemannsaktiviteter i sine fylker i samarbeid med HØN, og har fått tildelt midler etter behov fra hovedorganisasjonen.

Medlemskap i paraplyorganisasjoner

Hvite Ørn har medlemskap i følgende paraplyorganisasjoner: Rådet for Psykisk Helse, Frivillighet Norge og Studieforbundet Funkis.

Daglig ledelse

Jan-Magne Tordenhjerte Sørensen (JMS), har fungert som daglig leder i tillegg til vervet som styreleder. Han har hatt en lønnet stilling på 70% i 2022.

JMSs arbeidsoppgaver i stillingen har bestått av ledelse med beslutningstaking og nødvendig koordinering, godkjenning av bilag til utbetaling, kommunikasjon med sekretær og Orgservice AS, innkalling og ledelse av styremøter, webpublisering, økonomistyring, etterspørre og avtale med kurs- og foredragsholdere, håndtere påmeldinger og tilrettelegge temakveldene samt håndtere andre forespørslar. JMS har veiledet og gitt vår nyansatte sekretær opplæring. Det har vært mye søknadsskriving sammen med sekretær da vi har tatt tilbake dette fra Orgservice AS. Videre har JMS representert HØN i ulike arenaer i helsevesenet, skrevet innspill på forespørsel og deltatt i brukerråd og i arbeidsgrupper. JMS har vært Hvite Ørns representant i Fellesaksjonen, BrukeROP og arbeidsgrupper i Helsedirektoratet. Videre har JMS vært talsmann ute i feltet og i media, skrevet debattinnlegg, hørings svar og bistått lokallagene og dem som er brukerrepresentanter. I 2022 har JMS i tillegg jobbet med kursene «Recovery gjennom gjensidig selvutvikling», det være seg kommunikasjon med interesserte, påmelding, tilrettelegging og noe undervisning. JMS har også bidratt noe med frivillig arbeid, som likemann i recovery-nettverket, med støttetelefon og som turlleder med medlemmer. JMS har dessuten tatt et digitalt kommunikasjonskurs hos Stemmeprakt AS «Bli en mester på scena», kurset har åtte moduler og gikk over åtte uker.

Tjenester ivaretatt av Orgservice AS

Sentralbord herunder håndtering av post, telefon, e-post, videresendt til aktuelle tillitsvalgte, skanning og arkivhold. Økonomibistand med bilagsføring, regnskapsføring, rapportering, elektronisk refusjonsskjema, avstemming, budsjettering og prognose. Medlems håndtering inklusive løpende inn- og utmeldinger, kjøring av kontingentkrav, purringer og avstemming. Det har også vært bistand med rapportering fram til 1. mai.

Organisasjonssekretær

Anthonie Opsahl Schnell ble ansatt som organisasjonssekretær i 20% lønnet stilling 1. april. AOS skal overta oppgavene vi har tatt ut av Orgservice AS etter hvert som hun blir opplært. AOS skal ta over ansvaret for hjemmesiden vår, skrive tilskuddssøknader, bistå styreleder med rapportering og kommunikasjon med medlemmene når det er behov og hun har kapasitet.

Brukerrepresentanter

Jan-Magne T. Sørensen (JMS), Nasjonalt, Østfold, RHFene, og Helsedirektoratet.

Jón Ágúst Einisson (JAE), Nasjonalt, Innlandet, BrukeROP (vara)

Stine Moen (SM), Nasjonalt, Oslo og Akershus

Inger Marie Eidsvik (IME), Helse Midt Norge

Ellinor Halle (EH), Oslo og Akershus
Halvor Torp (HT), Hurdal, Akershus
Charlotte Vaagen, (CV) Oslo

Støttetelefonen

Telefonen har til tider vært mye ute av drift inntil Charlotte tok over 14. november.

Ekstern møteaktivitet og konferanser

- 10. mars: Avslutningsmøte for Thor Rogan i Helse- og omsorgsdepartementet.
- 20. august: Amaliedagene på Litteraturhuset. Fagdag. Jón Ágúst deltok.
- 21. oktober: Arrangør LEVE. Foredrag på Litteraturhuset i Oslo: «Leve gjennom ord. Om sorg, tap og utenforskap.» Karin deltok fra Hvite Ørn Norge.
- 2. desember: Arrangør Mad in Norway. Seminar på Litteraturhuset i Oslo: «Forbi diagnosene.» Seks fra Hvite Ørn deltok.

Medlemsaktiviteter arrangert av Hvite Ørn

- 09.02: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 23.02: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 23.03: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 20.04: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 18.05: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 01.06: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Sarpsborg
- 03-04.03: Arbeidssamling for styremedlemmer og andre i verv på Langebåt, Frogn.
- 09.05: Tur til Bryggestien, Ravneberget og Appelsintoppen
- 12.05: Tur fra Sogsvann til Store Åklungen
- 18-22.08: Medarrangør: Amaliedagene i Oslo
- 07.09: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 08.09-09.09: Tur til Soria Moria i Telemark, overnatting
- 27-28.09: Arbeidssamling for styremedlemmer og andre i verv på Langebåt, Frogn.
- 12.10: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 03.11: Foredrag Hvite Ørns kurslokaler i Sarpsborg. «Valgfrihet mellom ulike behandlingstilnærminger i psykiske helsetjenester er viktig!»
- 09.11: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 10.11: Foredrag på Batteriet i Oslo. «Valgfrihet mellom ulike behandlingstilnærminger i psykiske helsetjenester er viktig!»
- 10.11: Tur til historisk museum og lunsj
- 23.11: Informasjonskveld med foredrag om «Recovery med gjensidig selvutvikling» i Oslo
- 01.12: Årsmøtet i Hvite Ørn Norge
- 07.12: Dialogmøte om eksistensielle spørsmål i Oslo
- 15.12: Julebord på Batteriet i Oslo

Kurs i recovery med gjensidig selvutvikling

Det første kurset i Hvite Ørns regi startet november 2020. I løpet av 2022 fullførte vi den sjettede kursserien.

Kurskonseptet er unikt i sitt slag og utviklet av den danske psykologen Klaus Gormsen. Halvor Torp og Jan-Magne T. Sørensen har videreutviklet kurset og tilpasset begreper og metoder slik at det passer inn i en likepersonsetting der deltakerne jobber i par. Metodene bygger på anerkjent kunnskap innen psykologi og helsefremmede strategier, og erfaringen så langt viser at metoden egner seg for personer med psykiske utfordringer som har interesse for, og tro på at selvutvikling kan bidra i retning av økt livskvalitet og livsmestring. Sentrale elementer i metoden er å lære å ta eierskap til egen helse og ta utgangspunkt i egne ressurser for å komme seg videre. Deltakerne får nye innsikter ved å hente lærdom fra egne og andre deltageres erfaringer, utvikle seg gjennom og forbi de vanskene de har opplevd.

De mest sentrale temaene i kurset er:

- Selvutforskning
- Bearbeidelse av indre konflikter
- Erfaringsutveksling
- Praktiske øvelser

Kurset er basert på metoder der man jobber sammen om erfaringsutveksling og selvhjelp. Gjennom kursserien vil deltakerne lære å assistere hverandre med bearbeidelse av indre konflikter, begrensede tankemønstre og følelsesmessige utfordringer. Kurset gir innføring i nødvendig teori, men vektlegger praktiske øvelser. En praktisk øvelse vi bruker mye tid på er introspeksjon. Deltakerne deles inn i par og bytter på å ha rollene som assistent og forsker. Personen i assistentrollen trenes for å tilrettelegge forskerens introspeksjon, med full aksept og anerkjennelse av tanker, følelser og opplevelser. Metoden oppmuntrer til å finne egne svar og løsninger på personlige utfordringer.

Her er noen av tilbakemeldingene fra kursdeltagere i 2022:

«Rett og slett en kunnskapsrik, tålmodig lærer med svært god formidlingsevne. Veldig flink til å forklare, og et strålende eksempel med egen deltakelse. Strukturert og avslappet på samme tid.»

«Jeg likte strukturen, og gjennomføringen av kurset var veldig bra. På kort tid har jeg fått mye ut av metodene samt nettverk fra gruppen. Dette gleder jeg meg til å se hvordan vil utspille seg fremover. Både deltagerne og kursholderne har gitt mer enn nok rom til å utbre egne meninger og synspunkter og bygde en arena hvor vi kan være oss selv!»

«Hverdagslige og relevante eksempler ble gitt under introduksjonen og gjennomgang av metodene. Kursholderne har vært tålmodige og jeg har gledet meg til hver helg jeg skulle hit. Jo mer jo bedre av tilsvarende som dette. Tusen takk for en fantastisk opplevelse som jeg er sikker på at jeg tar med meg livet ut!»

«Kurslederne var inkluderende, lette å snakke med. Åpnet opp for refleksjoner i etterkant av øvelsene/sesjonene. Kurset gav meg nye/andre perspektiver på måter å se utfordringer/metoder på. Det gav meg verktøy som jeg kan bruke i livet mitt og i jobben min. Fått møte mennesker som har en annen livsinnsikt. Fått deltatt i utvidende refleksjoner rundt store livsspørsmål.»

«-Veldig åpent for input, evaluering og innsigelser
- god tid til forklaringer og utdyping
- passe pauser, god mat - vennlige og ivaretagende ledere

- genialt konsept for utvikling og sosial samhandling
- velbegrunnet og relevant metode.»

Det ble gjennomført 14 kurshelger og nettverkssamlinger i 2022 i samarbeid med lokallagene:

- 29-30.01: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 1. Sarpsborg
- 12-13.02: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 2. Sarpsborg
- 26-27.02: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 3. Sarpsborg
- 12-13.03: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 4. Sarpsborg

- 23-24.04: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 1. Sarpsborg
- 07-08.05: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 2. Sarpsborg
- 21-22.05: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 3. Sarpsborg
- 04-05.06: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 4. Sarpsborg

- 24-25.09: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 1. Oslo
- 08-09.10: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 2. Oslo
- 22-23.10: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 3. Oslo
- 05-06.11: Recovery-kurs med gjensidig selvutvikling del 4. Oslo

- 27-28.08: Recovery-nettverkssamling for dem som har fullført del 1-4. Sarpsborg
- 19-20.11: Recovery-nettverkssamling for dem som har fullført del 1-4. Oslo

Alle som har fullført kursserien på fire deler (8 dager) blir invitert til et recovery- og likepersonnettverk. Etter det siste kurset i 2022 hadde vi 20 personer i dette nettverket.

Brukermedvirkning i Helsedirektoratet

Jan-Magne T. Sørensen og Jón Ágúst Einarsson (vara) har vært Hvite Ørns representanter i Helsedirektoratets brukerråd for rus og psykiske helse (BrukerROP). Det har vært arbeidsmøter på følgende datoer: 19.01 (digitalt), koronadialogmøte 03.02 (digitalt), 16.02 (digitalt), 16.03 (digitalt), 20.04 (digitalt), samling i Narvik 8-9.06, 24.08 (digitalt), 21.09 (digitalt), 19.10 (digitalt), 15.11 heldagsmøte på Storo og 14.12 (digitalt). Digitale møter har vært på tre timer, Jan-Magne har deltatt på alle møtene med unntak av arbeidsmøtet 21.09 da Jón Ágúst stilte som vara.

17.02 deltok JMS på diskusjon om innretningen av tilskuddsordningen til bruker- og pårørendearbeid.

Annen brukerrepresentasjon

13. mai var Stine og Jan-Magne på innspillsmøte med helse- og omsorgsministeren om opptrappingsplan for psykisk helse. 18. mai deltok Jón Ágúst i møte med helseministeren sammen med Jan-Magne og flere organisasjoner. Tema: forebyggings- og behandlingsreform innen rusfeltet. Jón Ágúst hadde innlegg på tilmålte tre minutter og skriftlig innspill ble levert til HOD 30.juni.

JMS har vært styremedlem i Rådet for Psykisk helse (RPH) siden 2013, han gikk ut av vervet på RPHs årsmøte i november 2022.

Likepersonssarbeid

- 33 hjemmebesøk/kontor/institusjon/møte ute
- 49 digitale likepersonssamtaler
- 82 telefonsamtaler og chat
- 53 telefonvakt timer uten samtaler
- 33 dager med fysiske likepersonssamlinger, 14 av dem to-dagers samlinger
- 14 kurshelger gjennomført

Hvite Ørn Norge har sju godkjente likepersoner tilgjengelig. Det er også 20 likepersoner i recoverynettverket som har mulighet til å delta på våre recoverynettverkssamlinger og kan kontakte hverandre for gjensidig hjelp og støtte som likepersoner.

Frivillig arbeid

Vi anslår at det blir utrettet ca. 1.2 årsverk med frivillig arbeid i organisasjonen. Dette fordelt i stort og smått på 12-15 medlemmer.

Internasjonalt arbeid

På arbeidssamlingen for styremedlemmer hadde styret et zoommøte med den spanske foreningen Nueva Psiquiatría som driver sitt eget recovery opplegg. Vi har løpende kontakt med både Mad in America og Mad in Sweden. Vi følger også mye med på internasjonale kanaler om medisinfrie metoder og nedtrapping av psykofarmaka. Vi holder oss også oppdatert med uavhengig forskning om psykisk helse internasjonalt.

Media

Jón Ágúst og Jan-Magne leverte innlegg som reaksjon på krav om mer tvang i media (ca. 10. august), men innlegget ble ikke tatt inn. Hvite Ørn fikk inn to debattinnlegg i Dagens Medisin, det første med overskriften «Misforståelser i forskning på schizofreni» den 21. september og «Nei, vi trenger ikke vite mer» 19. oktober. Vi hadde en helside om recovery i Folkehelsen som var et innstikk i Aftenposten 28. desember.

Jan-Magne har deltatt i «Podkast uten navn» der han deler personlig erfaring med psykiatri og podkasten «Elsk deg hel» med personlig perspektiv på psykisk helse.

Vi har lagt ut høringsuttalelser og annet på vår webside og delt flittig derfra på sosiale medier.

Interessepolitisk arbeid

Totalt tre møter. Det første med statssekretær 8. februar («Fellesaksjonen var i møte med Helse – og omsorgsdepartementet»), to møter med helseminister Ingvild Kjerkol 13. mai («Psykisk helse») og 30. juni («Innspill til forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet»).

Følger viktig prinsipiell rettsak i Oslo tingrett

Det har vært en rettsak i Oslo tingrett 20, 21 og 22 juni. Inger-Mari Eidsvik og Merete Nettet har tvangserfaring fra 1988 frem til 2016. De går nå til sak mot staten ved Helse- og omsorgsdepartementet med påstand om menneskerettighetsbrudd ved gjennomføring av tvungen psykisk helsevern (tvangsmedisinering, isolering og beltelegging). Det er første gang staten innklages for menneskerettighetsbrudd i forbindelse med psykiatrisk tvangsbehandling i Norge.

Psykia- og rettsvernvalget i ICJ-Norge har opprettet en pro bono-gruppe for menneskerettighetsaker knyttet til bruk av tvang i psykisk helsevern. Jan-Magne T. Sørensen var til stede og fulgte saken under åpne dører i Oslo Tingrett de to siste dagene saken pågikk. Inger-Marie og Merete tapte saken og den er anket til neste rettsinstans.

Stine og Jan-Magnes muntlige og skriftlige innspill 13. mai:

Hva er viktig for å forebygge psykiske helseproblemer?

Vi kan ikke pøse mere penger inn i et system som skaper behandlingsavhengighet. Vi må få en opptrappingsplan på innhold, bestemt av brukeres interesser og ønsker.

Opptrappingsplanen må i første fase bestå av en innholdsreform.

På bildet i fra høyre: Helse- og omsorgsministeren Ingvild Kjerkol (Ap), Helsepolitisk talsmann for Senterpartiet Hans Inge Myrvold og statssekretær Ellen Moen Rønning-Arnesen (AP)

Først må vi gå vekk fra den biokjemiske tankemodellen og forstå menneskemøtenes betydning og eksistensielle behov. Det må være rom for sterke følelser! Eksponering kan forløse traumer og uhensiktsmessig frykt.

Norge rager høyest på uførestatistikken av alle OECD landene, vi har også den høyeste dødeligheten for mennesker som har fått stempelet schizofren eller bipolar. Denne gruppen dør 25 år før gjennomsnittet i Norge! Samtidig er vi et av de landene som bruker mest penger på psykiatri. Vi kan altså konkludere med at Norge har det dyreste, minst effektive og dødeligste psykiatrien av alle OECD- landene.

Vi må prøve å forhindre at folk havner i psykiatrien og bli endel av den dystre statistikken.

Vi mener det er viktig å opprette lavterskeltilbud i lokalsamfunnet, slik som f.eks. Stangehjelpen. Her kan du få hjelp, uten å bli innlagt eller gitt medikamenter for å lindre smerten.

På hvilken måte kan vi sørge for at de som har psykiske helseutfordringer får god og tilgjengelig hjelp?

- Fjerne rettighetsvurderingen psykiaterne må gi før et ønske om behandlingsopphold på Hurdal eller andre medisinfrie enheter kan bli vurdert.
- Avbyråkratisere tilgangen til psykososial hjelp. Dette kan blant annet gjøres ved å fjerne kravet om diagnose når en søker hjelp/støtte/behandling. Folk må få rask, helhetlig og ubyråkratisk hjelp, basert på den enkeltes behov.

- Vi mener Norge må jobbe etter *Åpen dialog- modellen* og opprette Soteria- hus. Det vises til WHO- sine nye retningslinjer fra juni 2021 for informasjon.
- Den forrige regjeringen la moms på alternativ behandling. Det var et skritt i feil retning. Tvert om skulle flere godt utdannede behandlere innen traumeterapi, gestalt terapi, psykosynteseterapi og lignede bli gitt refusjonsavtale. Vi trenger større mangfold for å kunne møte den enkeltes behov.
- Det er også mange gode veiledere i brukerorganisasjonene som driver selvhjelpscoaching og recoveryarbeid gjennom tiltak. Mange stiller opp med et lavterskeltilbud og avlaster trykket på helsetjenestene. Det fordrer at det bevilges langt mere penger til organisasjonene som er motiverte for slikt arbeid (dette vil være i tråd med uttalte idealer om demokratisering av helsesenet med økt brukermedvirkning).

Hva er viktig for å sørge for et godt tilbud til de med alvorlige og sammensatte utfordringer?

- Det må bli lettere å komme seg inn på de medisinfrie enhetene ved å fjerne kravet til rettighetsvurdering fra psykiater på spesialistnivå. Enhetene selv bør kunne få direkte henvisning fra fastlegen. Det bør også opprettes flere medisinfrie enheter og flere BET- plasser.
- Det er viktig at penger kanaliseres til tiltak og behandlingstilbud som er fundamentert i en humanistisk og relasjonell tilnærming. Eksempler er BET, medisinfritt tilbud og Stangehjelpa.
- Norge er et av de landene i verden, som bruker mest psykofarmaka. Ca. 98% blir medisinerert ved innleggelse. Vi har også et svært stort antall pasienter som langvarig medisineres med antipsykotika. Studier viser imidlertid at bruk av psykofarmaka bidrar til «kronifisering» av pasientens plager og lidelser, forverring av disse og overdødelighet. Harrows forskning viser at de som aldri får eller klarer å slutte på antipsykotika, har langt bedre sjanser for å bli helt friske – og dette uavhengig av diagnose.
- Flere av våre medlemmer i hvite Ørn har falt inn i kategorien alvorlig psykisk lidelse med psykoseerfaring. I motsetning til mange medpasienter har de imidlertid blitt friske og er tilbake i jobb. De har trosset behandlerne sine og sluttet med medikamenter. En har fått hjelp på Hurdalssjøen Recoverysenters til å slutte med medikamentene. Og hjelp trenger man virkelig. Ifølge lege Peter Gøtzsche, er det vanskeligere å slutte på antipsykotika enn heroin.
- Vi mener også det er viktig at det vedtas et forbud mot tvangsmedisinering og at regjeringen sikrer retten til fritt og informert samtykke gjennom lovverket.

Prosjekt medisinfri recovery-veileder for psykose

Den har vært forsinket et par år, vi skal lansere veilederen i 2023. Vi ønsker også å bli ferdig med andre utgaven av veilederen før lansering, noe vi ikke ble ferdige med selv om Halvor Torp og Jan-Magne T. Sørensen har jobbet ganske mange timer med dokumentet. Mye av deres tid har gått med til kursene i recovery i 2022. Vi ser frem til å slutføre denne jobben. Vi har ikke hatt egne prosjektmidler i 2022.

Fellesaksjonen for medisinfrie behandlingsforløp

I løpet av året har det vært flere viktige saker som er blitt fulgt opp av Fellesaksjonen (FA). FA hadde et møte hos Helse- og omsorgsdepartementet med statssekretær Ellen Moen Rønning-Arnesen og seniorrådgiver Thor Rogan, seniorrådgiver Sjur Øverbø Andersen (storskjerm) og kommunikasjonsdirektør Mona Sæverud Higrav (storskjerm). Møtedeltakere fra Fellesaksjonen:

Hildegun Flatabø (Aurora), Grete Johnsen (WSO), Jan-Magne T. Sørensen (HØN), Ingrid Matheussen (LPP) og Jón-Ágúst Einisson (HØ). Gunn Helen Kristiansen (Aurora), Irene Svendsen (LPP), Karl Olaf Sundfør (MH) og Mette Ellingsdalen (WSO) hadde ikke anledning til å delta på møtet, men bidro gjennom det skriftlige innspillet levert 1. februar i forkant av møtet. Fellesaksjonen kom med tydelige innspill til den nye regjeringen når det gjelder medisinfrie tilbud og ny opptrappingsplan for psykisk helse. Fellesaksjonen forventer at medisinfrie enheter blir med som en føring i den nye opptrappingsplanen, og at opptrappingsplanen legger føringer for en personsentrert og rettighetsbasert tilnærming i tråd med internasjonale menneskerettighetskonvensjoner og CRPD.

Siden sekretær Ellen Aronsen ga seg ved årsskiftet, måtte FA finne ny sekretær. Det ble rekruttert og ansatt ny administrasjonssekretær i 20% stilling i mai; Jeanette Bliss. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom de fem organisasjonene om finansiering av stillingen. WSO står formelt sett som arbeidsgiver.

Høringssvar angående avvikling av Fritt Behandlingsvalg ble sendt 1. juli. Fellesaksjonen mottok svar i september på spørsmål om innførsel av tapering strips til Norge som ble sendt august 2021. Det ble sendt DAM søknad i slutten av desember om midler til to-dagers nasjonal dialogkonferanse i 2023 om traumebehandling og medikamentfrie tilbud.

Jón Ágúst Einisson og Jan-Magne T. Sørensen har deltatt på møtene i 2022 som var: 17.01, 24.01, 31.01, 02.02, 18.03, 23.05, 27.06, 29.08, 29.09, 26.10 og 26.11.

Turer i skog og mark

Det har blitt noen færre turer i 2022 enn i 2021 fordi vi ikke har hatt egne midler slik vi hadde i 2021. Vi har gjennomført én dagstur og én overnattingstur i avdeling Østfold for grupper. I avdeling Oslo og Akershus har det vært tre dagsturer og én overnattingstur.

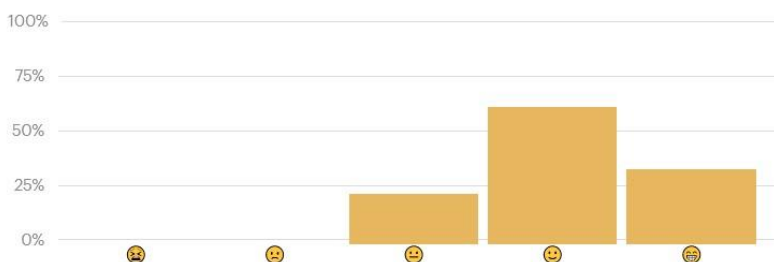
JMS har som likemann hatt med seg enkelt medlemmer på fem dagsturer og tre overnattingsturer. Turene har vært verdsatt og samtlige deltakere har meldt at vi bør gjøre mer av dette.

Medlemsundersøkelse

Vi har gjennomført en medlemsundersøkelse i begynnelsen av 2023. Alle medlemmer har mottatt spørreskjema på e-post. Det ble sendt ut en egen e-post med oppfordring til å gi tilbakemelding og en påminnelse i en medlemspost to uker senere.

Vi har brukt survey i mailchimp.com, det samme systemet som brukes for utsending av medlemspost. Det er en svarprosent på 5,5 og undersøkelsen må derfor sees i lys av dette. Vi stilte 11 spørsmål og våre medlemmer er mest tilfredshet med er vårt arbeid mot tvang i psykiske helsetjenester (68% veldig fornøyd, 23% fornøyd, 0 % middels fornøyd, 0% ikke fornøyd og 2% vet ikke). De fleste som svarte er enige i vårt verdisyn (64% helt enige, 23 %, ganske enige, 0 % litt uenig, 0 % helt uenig og 9 % svarte ikke relevant/vet ikke). Besvarelsen viste at medlemmene er minst tilfredse med Hvite Ørns aktivitetstilbud (27% veldig fornøyd, 23% fornøyd, 9% middels fornøyd, 0% ikke fornøyd og 41% ikke aktuelt/ikke deltatt).

“Hvor tilfreds er du, totalt sett med Hvite Ørns tilbud for deg som medlem?”

Totalt sett med smileys:

- kjempe smil 29 %
- smil 54 %
- vannrett munn 19 %

“Hvilke av følgende saker som Hvite Ørn jobber med er viktigst for deg?”

Figuren til venstre viser hvilken sak som er viktigst for medlemmene som har besvart. Det var kun mulig å velge ett svaralternativ.

Her er én besvarelse fra fritekstfeltet: «*Er veldig takknemlig for holdningen dere har, verdigrunnlag og det arbeidet dere gjør innen psykisk helse.*»

Økonomi

I 2022 har vi hatt en inntekt på kr 1.534.237 kr, i hovedsak tilskudd i fra Helsedirektoratet, Barne- ungdoms- og familiedepartementet, Studieforbundet Funkis, de Regionale Helseforetakene og medlemskontingenter. Det er et planlagt underskudd på kr 88.175 i 2022. Det foreligger eget årsregnskap.

Ytre miljø og likestilling

Foreningen forurenser ikke det ytre miljø. Hvite Ørn Norge diskriminerer ikke på grunn av etnisitet, kjønn eller nedsatt funksjonsevne.

Stine Moen, Styremedlem

Jón Ágúst Einisson, Nestleder

Anders Wingren, Kasserer

Tore Wie Bøe, Styremedlem

Ellinor Halle, Styremedlem

Karin Bårdsløkken Bay, Styremedlem

Jan–Magne Tordenhjerte Sørensen, Leder